

DATATILSYNET

Vejledning om tv-overvågning i boligorganisationer mv.

Indholdsfortegnelse

1.	<u>Om vejledningen</u>	3
2.	<u>Iværksættelse af tv-overvågning på områder, der benyttes til almindelig færdsel</u>	3
3.	<u>Iværksættelse af tv-overvågning på områder, der ikke benyttes til almindelig færdsel</u>	5
4.	<u>Opbevaring og sletning af optagelser</u>	6
5.	<u>Anvendelse af optagelser og billeder fra tv-overvågning</u>	7
6.	<u>Krav om information til de personer, der overvåges</u>	7
7.	<u>Indsigtsret for alle personer på optagelserne</u>	8
8.	<u>Datasikkerhed ved tv-overvågning</u>	8

Udgivet af: Datatilsynet • Borgergade 28, 5. sal • 1300 København K
Telefon: 33 19 32 00 • Telefax 33 19 32 18 • E-mail: dt@datatilsynet.dk
Udgivelsesår: 2012 • Vejledningen er alene offentliggjort elektronisk

1. Om vejledningen

Se også den generelle pjece om tv-overvågning

Denne vejledning handler om tv-overvågning i boligorganisationer mv. Den supplerer pjecen om tv-overvågning fra 2008. Tv-overvågningspjecen kan læses på Datatilsynets hjemmeside: <http://www.datatilsynet.dk/publikationer/tv-overvaagningspjece/>.

Vejledningen beskriver reglerne i hovedtræk. Selve lovteksten findes i persondataloven og tv-overvågningsloven.

Tv-overvågningsloven kan findes i Retsinformation (www.retsinfo.dk) som lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. oktober 2007.

Du kan finde yderligere informationer på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk

Persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer) kan findes på Datatilsynets hjemmeside (www.datatilsynet.dk).

På Datatilsynets hjemmeside kan du desuden finde afgørelser og udtalelser om tv-overvågning.

2. Iværksættelse af tv-overvågning på områder, der benyttes til almindelig færdsel

Tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel

Tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel – f.eks. stier og parkeringsarealer må kun ske, hvis betingelserne i tv-overvågningsloven er opfyldt.

Definition af tv-overvågning

Tv-overvågning er i tv-overvågningsloven defineret som:

- overvågning af **personer**
- der sker **vedvarende** eller gentages **regelmæssigt**
- ved hjælp af et **fjernbetjent** eller **automatisk virkende** kamera.

Alle tre betingelser skal være opfyldt, for at tv-overvågningsloven gælder. Loven gælder, uanset om billederne bliver optaget/lagret eller ej.

Overvågning af personer

Tv-overvågningsloven omhandler overvågning af personer. Dette omfatter også tilfælde, hvor der kun mere tilfældigt kommer personer ind i billedfeltet.

Vedvarende og regelmæssigt gentagen overvågning

Loven omfatter overvågning, der er vedvarende eller gentages regelmæssigt. Det vil også være tilfældet, hvis kameraet kun aktiveres, når der kommer en person ind i billedfeltet.

Som hovedregel forbud mod tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel

Hovedreglen er, at private *ikke* må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Dette omfatter enhver offentlig eller privat gade, plads, vej, bro, tunnel, passage, sti, trappe eller lignende areal, der benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter (biler, cykler, fodgængere mv.).

Undtagelse for boligorganisationer, hvis tilladelse fra politidirektøren

Tv-overvågningsloven blev ændret i 2010, så boligorganisationer mv. fik adgang til på nærmere fastsatte betingelser at tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel.

Der stilles krav om forudgående tilladelse fra politidirektøren. Det er en betingelse for at opnå tilladelse, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Tv-overvågningslovens § 2, stk. 2

Politidirektøren kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Overensstemmelse med boligorganisationens vedtægter

Det forudsættes efter reglerne, at boligorganisationen eller -foreningen skal repræsentere husstandene i området, og beslutningen om at iværksætte tv-overvågning skal være truffet i overensstemmelse med boligorganisationens vedtægter.

Overvågningens omfang

Tv-overvågningen vil som udgangspunkt skulle rettes mod selve det område, som boligorganisationen mv. ejer eller har rådighed over. Under særlige forudsætninger kan der endvidere være tale om tilladelse til tv-overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til boligområdet. Det kan f.eks. være en kommunal vej langs et boligkompleks.

Det fremgår af politiets tilladelse, hvilke arealer den konkrete tilladelse omfatter.

Indretning af tv-overvågningen – hensyn til beboernes privatliv

Tv-overvågningen skal i alle tilfælde indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til beboernes privatliv. Der må ikke være tale om, at personer kan blive tv-overvåget, når de befinder sig i deres eget hjem.

Tv-overvågningen skal således respektere andre relevante regelsæt, f.eks. straffelovens regler.

Straffelovens § 264 a

Den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer.

Privacy zoner for at undgå overvågning af f.eks. haver og altaner

Det kan være nødvendigt at anvende såkaldte privacy zoner i den tekniske opsætning af tv-overvågning. Ved privacy zoner forstås en teknisk foranstaltning, der sørger for, at alle områder, som ikke må overvåges, er dækket af sorte markeringer på billederne. På den måde kan man undgå overvågning af f.eks. haver og altaner i strid med reglerne.

De sorte markeringer må ikke kunne fjernes efterfølgende.

Privacy zoner kan også bruges for at undgå at overvåge ind ad døre og vinduer.

Der må ikke optages lyd

Straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3

Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som han ikke selv deltager i, eller hvortil han uberettiget har skaffet sig adgang.

Indretning af tv-overvågning og behandling af optagelser skal ske efter persondataloven

Tv-overvågning af områder, der *ikke* benyttes til almindelig færdsel

Eksempler på områder:
Affaldsgårde, legepladser og aflåst p-kældre

Områder tæt på boliger/private hjem, f.eks. opgange, elevatorer og gangarealer

Straffelovens § 263 indebærer, at det normalt vil være forbudt i tilknytning til en tv-overvågning også at aflytte eller optage lyd, medmindre aflytningen eller optagelsen sker med samtykke fra mindst en af deltagerne i den samtale, der aflyttes eller optages.

Den konkrete indretning af tv-overvågningen og den efterfølgende behandling af billedoptagelser med personoplysninger skal leve op til persondataloven. Se nærmere nedenfor.

3. Iværksættelse af tv-overvågning på områder, der *ikke* benyttes til almindelig færdsel

Tv-overvågningsloven regulerer *ikke*, hvornår private kan foretage tv-overvågning af områder, der ikke benyttes til almindelig færdsel. Om der kan iværksættes tv-overvågning inde i en bebyggelse og på arealer omkring en bebyggelse, som ikke benyttes til almindelig færdsel, skal i stedet afgøres efter persondataloven.

Tv-overvågning af områder, der ikke benyttes til almindelig færdsel, bør kun iværksættes, når meget alvorlige forhold nødvendiggør tv-overvågning. Der kan være tale om kriminalitetsbekæmpelse og -forebyggelse.

Enkeltstående tilfælde af tyverier og hærværk er ikke nok til at begrunde etablering af tv-overvågning.

At tv-overvågning skal være nødvendigt indebærer desuden, at boligorganisationen bør have forsøgt mindre indgribende midler, før man iværksætter tv-overvågning.

Eksempel 1

I en boligorganisation har der i en længere periode været flere tilfælde af hærværk i en affaldsgård. Det har medført en betydelig udgift for afdelingen til reparationer og oprydning. Boligorganisationen forsøgte til at begynde med at låse affaldsgården, så kun beboerne havde adgang dertil. Dette løste dog ikke problemerne med hærværk. Der vil efter omstændighederne kunne etableres tv-overvågning af affaldsgården.

Tv-overvågning af områder, som er tæt på boligen, og som beboere skal anvende for at komme ud og ind af deres hjem, bør undgås. F.eks. trappeopgange, elevatorer og gangarealer. Kun når alvorlig kriminalitet, f.eks. brandstiftelse eller vold, nødvendiggør tv-overvågning, kan sådanne områder overvåges. Og det må først undersøges, om det ønskede formål kan opnås med mindre indgribende midler end tv-overvågning, f.eks. ved aflåsning af opgangene.

Overvågningen skal så vidt muligt indrettes sådan, at det ikke fremgår af optagelserne, hvilke personer der færdes direkte til og fra beboernes indgangsdøre.

Boligorganisationen må tage højde for dette ved såvel kameraernes placering som de områder/vinkler, de enkelte kameraer skal dække. Om nødvendigt må der i de tekniske løsninger anvendes privacy zoner, der overdækker udvalgte områder i kameraets billede- og optagefelt.

Overvågningens omfang

Overvågning bør ikke udstrækkes over større områder eller længere perioder, end formålet nødvendiggør.

Hvis de problemer, der begrundet tv-overvågningen, kun findes i en bestemt opgang i bebyggelsen, bør de øvrige områder ikke overvåges.

Tv-overvågningen bør desuden indstilles, hvis det problem, der var årsagen til etableringen er forsvundet.

Eksempel 2

Som følge af et tilfælde af brandstiftelse i aflåste kældre under bebyggelsen besluttes det på boligafdelingens generalforsamling at etablere tv-overvågning af adgangsvejene til kælderen. Der sættes kameraer inde i alle opgange, så indgangspartierne og trapperne ned til kælderen overvåges. Kameravinklerne justeres, så overvågning af trafik direkte til og fra beboernes døre undgås. I enkelte kameraer, hvor en indgangsdør fanges i billedfeltet, anvendes der privacy zoner, som sætter en sort boks over området udenfor og omkring døren. Efter et år indstiller boligorganisationen tv-overvågningen, da det vurderes, at årsagen til problemet er forsvundet.

Eksempel 3

I en boligafdeling med familieboliger og et kollegium er der store og gentagne problemer med indbrud, hærværk og vold på kollegiet. Boligorganisationen sætter derfor tv-overvågning op inde på kollegiet, men ikke i andre opgange i bebyggelsen. Overvågningen skal indrettes sådan, at det så vidt muligt ikke fremgår af optagelserne, hvilke personer der færdes direkte til og fra beboernes indgangsdøre.

Tv-overvågningen skal altid respektere straffelovens regler. Se ovenfor under punkt 2.

4. Opbevaring og sletning af optagelser

Sletning senest efter 30 dage

Billedoptagelser fra tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed skal slettes senest 30 dage efter, at de er optaget.

Undtagelse fra kravet om sletning

Kravet om sletning gælder ikke, hvis en optagelse skal bruges i en konkret sag.

Det kan f.eks. være en sag, hvor boligorganisationen gør et erstatningskrav gældende mod en person – eller hvor en person gør et erstatningskrav gældende mod boligorganisationen, og hvor optagelser eller billeder skal bruges som dokumentation. Det kan også være en sag om bortvisning af en medarbejder.

Boligorganisationen kan i dette tilfælde opbevare optagelsen af den person, tvisten drejer sig om (men ikke af andre personer).

Boligorganisationen skal underrette den pågældende om opbevaringen inden for 30-dage.

Udlevering af optagelse til den person, tvisten drejer sig om

Den person, tvisten drejer sig om, har krav på efter anmodning at få udleveret en kopi af optagelsen. Der skal ske anonymisering af de andre personer, der indgår i optagelserne.

5. Anvendelse af optagelser og billeder fra tv-overvågning

Persondatalovens regler skal tages i betragtning, hver gang man vil anvende optagelser eller billeder fra tv-overvågningen.

Gennemgang med henblik på udlevering til politiet

Det er lovligt for boligorganisationen at gennemgå og anvende optagelserne med det formål at udlevere materiale til politiet. Politiet kan have bedt om det, eller boligorganisationen har indgivet en politianmeldelse.

Boligorganisationens egen brug af optagelserne

Boligorganisationen må selv anvende optagelserne, hvis der er tale om, at organisationen i det konkrete tilfælde skal gøre et krav om erstatning gældende.

Boligorganisationen må ikke anvende optagelser eller billeder fra tv-overvågningen i konkrete sager om mindre overtrædelse af husordenen, som ikke kan give anledning til et erstatningskrav.

Det er ikke lovligt at gennemse optagelserne for at belure personer eller for at snage i private forhold, f.eks. for at afsløre eventuelle affærer eller lignende.

Det er heller ikke lovligt at foretage en *generel* gennemgang af tv-optagelserne for at afdække, om der eventuelt måtte være beboere, som overtræder interne retningslinjer som husorden og lignende.

Eksempel 4

I en boligorganisation er der et vedvarende problem med, at poser med affald lagt i containeren i affaldsgården sprættes op, og affaldet spredes omkring. Oprydningen medfører et meget betydeligt ekstraarbejde og deraf følgende merudgifter for afdelingen. Optagelserne fra tv-overvågningen vil efter omstændighederne kunne anvendes til at identificere de pågældende personer.

Udlevering af optagelser og billeder

Enhver udlevering eller videregivelse af optagelser eller billeder må kun ske under iagttagelse af persondataloven.

Der er også tale om en videregivelse i lovens forstand, når optagelserne vises til personer, der ikke arbejder i boligorganisationen.

Optagelser eller billeder må efter reglerne kun udleveres, hvis der er et klart og udtrykkeligt samtykke fra alle genkendelige personer på optagelsen eller billedet, eller udleveringen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Eksempel 5

På et ejendomskontor er skærmen med live-optagelser placeret, så det er muligt for udenforstående, der befinder sig i lokalet, at se optagelserne. Skærmen skal placeres på en sådan måde, at det ikke er muligt for udenforstående at se optagelserne. Skærmen skal derfor flyttes eller være slukket i åbningstiden.

6. Krav om information til de personer, der overvåges

Boligorganisationens oplysningspligt

Boligorganisationer, der foretager tv-overvågning, skal oplyse om overvågningen.

Overfor besøgende og andre tilfældigt tilstedeværende personer kan informationspligten opfyldes ved at opsætte skilte eller på "anden tydelig måde".

Det vil afhænge af områdets størrelse og indretning, hvor mange skilte der i givet fald skal opsættes. Der bør normalt opsættes skilte ved adgangsveje mv. til området og på parkeringspladser mv., som overvåges.

Ved eventuel overvågning i opgange skal der være tydelig skiltning på indgangsdørene til opgangen/ejendommen og eventuelt også i de overvågede områder, f.eks. i elevatorer.

Skiltene skal gerne indeholde et klart og stort piktogram, som viser, at der er tv-overvågning.

Hvis der sker overvågning af områder, hvor det ikke er åbenbart, hvem der er ansvarlig for tv-overvågningen, bør boligorganisationens navn og kontaktoplysninger også fremgå af skiltet.

Boligorganisationen skal oplyse om tv-overvågningen til personer, der fast kommer i området, herunder f.eks. ansatte og personer, der udfører arbejde i boligområdet. Det bør ske forud for tv-overvågningsens etablering.

Der skal bl.a. informeres om formålet med overvågningen, muligheden for, at optagelser udleveres til politiet, hvor lang tid optagelserne opbevares, og hvor i området overvågningen foregår.

Der skal gives tilsvarende information om overvågningen til beboerne, herunder nye beboere, der flytter ind, efter at overvågningen er etableret.

7. Indsigtsret for alle personer på optagelserne

Persondatalovens regler om retten til indsigt gælder også her. De giver *enhver* person, der indgår i optagelserne, ret til som hovedregel at få lov at se og få udleveret en kopi af optagelserne af personen selv.

Inden forevisning af optagelserne – eller udlevering af en kopi – skal boligorganisationen sikre sig, at der ikke optræder andre genkendelige personer. Er det tilfældet, skal der først laves en teknisk sløring af disse personer på den kopi af optagelsen, som vises eller udleveres.

8. Datasikkerhed ved tv-overvågning

Personoplysninger skal behandles sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Det betyder bl.a., at der skal træffes de fornødne tekniske og fysiske foranstaltninger imod, at billedoptagelser fra et overvågningskamera kommer til uvedkommendes kendskab eller misbruges.

Datatilsynet har på sin hjemmeside retningslinjer og hjælp til, hvordan man opfylder persondatalovens sikkerhedskrav ved tv-overvågning:
<http://www.datatilsynet.dk/erhverv/tv-overvaagning/sikkerhed-ved-optagelse-og-opbevaring-i-forbindelse-med-tv-overvaagning/>.

I forhold til beboere og personer, der jævnligt færdes i området, er skiltning normalt *ikke* nok til at opfylde oplysningspligten

Enhver har ret til at få udleveret kopi af optagelser af sig selv

Datasikkerhed

Retningslinjer på Datatilsynets hjemmeside